

Tisková zpráva europoslankyně Michaely Šojdrové

www.sojdrova.cz

michaela.sojdrova@ep.europa.eu

29. 9. 2014, Brusel

Šojdrová: Čeští učitelé jazyků by měli mít možnost víc studovat v zahraničí

Jak se Evropané domluví? Tato otázka stála v titulu přednášky prof. Jana Sokola, kterou přednesl 26. září - tedy v den, kdy si připomínáme Evropský den jazyků - v aule Střední pedagogické školy v Kroměříži. Akce se uskutečnila z iniciativy poslankyně Evropského parlamentu Michaely Šojdrové.

Prof. Sokol se zamýšlel na funkci jazyka z hlediska antropologie i širších politicko-sociálních souvislostí. "V mnoha kulturách přísluší označení člověk pouze těm, kterým rozumíme, se kterými se daná skupina byla schopna domluvit. Tak vzniklo i označení Slované - tedy ti, kteří mají slovo. Naopak označení Němci souvisí se slovem němý - byli to lidé, kterým rozumět nebylo," vysvětlil známý filozof a publicista.

Současný proděkan Fakulty humanitních studií UK dále upozornil, že jazyk má smysl pouze tehdy, když mu někdo jiný rozumí. Aby mohl fungovat, musí tedy existovat jazyková norma. Jazyk má ale podle Sokola i státopornou funkci. "Národ je oblastí, kde jsou obyvatelé mezi sebou schopni hladce komunikovat. Národ je tedy charakterizován kulturou a jazykem. Jazykovou jednotu v určitém prostředí navíc posílila psaná forma jazyka. A protože se záhy ukázalo, že udržení stejného jazyka je užitečným nástrojem pro udržení vlády, začali vládcí podporovat rozvoj škol, kde se jazyk kultivoval. Školství se tak v novověku stalo dalším z neopominutelných atributů státu," vysvětlil Sokol.

Historická zkušenost nás učí, že v Evropě se cyklicky opakují snahy prosadit jediný jazyk. Většinou je to jazyk těch, kteří se snaží sjednocení jazyka v evropském prostoru prosadit. První podobný masivní pokus podnikl Napoleon. Pofrancouzštění Evropy ale podle Sokola nakonec vyvolalo bouřlivý národnostní odpor. O podobné experimenty se později pokusil Hitler nebo Stalin. Specifičnost Evropy v tomto pohledu dobře vystihuje citát Umberta Eca, podle něhož "je jazykem Evropy překlad".

"Samotná jazyková rozmanitost není ale přínosem. Tato rozmanitost začíná mít pozitivní smysl až tehdy, kdy jsou lidé spolu schopni komunikovat a navzájem se obohacovat. Heterogenní společnosti jsou totiž mnohem odolnější vůči totalitním a demagogickým pokusům. I z toho vyplývá důležitost studia jazyků a tolik potřebné výměny názorů lidí s různou kulturní i historickou zkušeností," uzavřel prof. Sokol.

Michaela Šojdrová se ve svém příspěvku věnovala konkrétním zkušenostem s výukou jazyků v České republice i kontextu zemí EU. V této souvislosti upozornila třeba na to, že jen 58 % učitelů alespoň měsíc pobývalo v zemi, kde se hovoří jazykem, který vyučují. Jen 28% žáků zažilo něco, co je k učení cizího jazyka motivuje. Podle poslankyně Evropského parlamentu je tento stav neuspokojivý. K tomu, aby naši učitelé měli zkušenost s živým jazykem, by měl podle ní přispět například program Erasmus. „Letošní výzvy nenabízejí programy zaměřené na výuku jazyků. Myslím, že je to chyba. Učitelé, ale i žáci potřebují pobývat v cizím jazykovém prostředí, které je motivující pro výuku a určitě by o takové pobyty měli zájem.“ řekla Michaela Šojdrová, která se chce zaměřit právě na zlepšení výuky cizích jazyků.

Kontakt pro média:

Eva Rybková

pr@sojdrova.cz

+420 778 492 769

